

عنوان و نام پدیدآور : درمان اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی (راهبردهای آموزشی و تربیتی) / تألیف: دکتر حمید علیزاده، دکتر منیزه کاوه، دکتر الهام حکیمی راد
مشخصات نشر : تهران: ارسپاران، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری : ۵۹۴ ص:، جدول.

ISBN : 978-600-7385-38-8

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیها.

عنوان اصلی :

Treatment of Attention Deficit Hyperactivity Disorder (Educational and Instructional Strategies)

موضوع: کم توجهی در کودکان پرتعزگ

موضوع: کم توجهی در کودکان -- آموزش و پرورش

ردبهندی کنگره: ۱۳۹۷ ع ۸۴ ک ۵۰۶ RJ

ردبهندی دیوبی: ۶۱۸/۹۲۸۵۸۹

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۴۸۷۸۵

سایید به حقوق دیگران احترام بکدار بیم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی اعتمادی به قاعده نشر و فروش کتاب می شود و می تواند زمینه ساز معیظی ناسالم جهت بی ارزش کردن زحمات دست اندرکاران تعالیت های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان تان خواهد شد.

سایت
www.Ravabook.com

پست الکترونیکی
panahir91@yahoo.com

درمان اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی (راهبردهای آموزشی و تربیتی)

مؤلفان: دکتر حمید علیزاده، دکتر منیزه کاوه، دکتر الهام حکیمی راد

ناشر: ارسپاران

نوبت چاپ: دوم، مرداد ۱۴۰۱

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: طیف نگار

شمارگان: ۵۵۰ تعداد صفحات: ۳۰۴ صفحه

قیمت: ۱۱۰,۰۰۰ تومان

ISBN : 978-600-7385-38-8

۹۷۸-۳۸-۷۷۸۵-۶۰۰

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخlar، پلاک ۶۳
تلفن: ۹۰۸۹۷۳۳۵۸ - ۸۸۹۶۲۲۰۷ - ۸۸۹۶۱۰۷ - ۸۸۹۶۱۵۰ تلفکس: ۸۸۹۶۲۲۰۷

فهرست

نده ..... پیشگفتار

فصل ۱ :

تعریف، ویژگی‌ها و ملاک‌های تشخیصی اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی

۱	مقدمه
۴	ویژگی‌های اولیه افراد با اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی
۸	ویژگی‌های ثانویه افراد با اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی
۱۱	راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (۲۰۱۳)

فصل ۲ : علت‌شناسی اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی

۱۵	الف) عوامل زیستی
۱۷	ب) عوامل زیست محیطی
۱۸	ج) عوامل محیطی
۱۹	د) بدکارکردی عصب شناختی
۲۱	ه) کارکردهای اجرایی

فصل ۳ : نظریه‌های اختلال نارسایی توجه/بیشفعالی

۳۳	مؤلفه‌های الگوی بازداری رفتاری
۳۸	پیامدهای آسیب در بازداری پاسخ

فصل ۴: روش‌های درمانی اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی

فصل ۵: مسایل مدرسه: نقش آموزگاران و والدین

۵۱	انتظارات، فرض‌ها و نگرش آموزگاران .....
۵۳	آموزگار و ضرورت همکاری و ارتباط .....
۵۴	نکته‌هایی برای والدین .....
۵۵	والدین و ضرورت مدیریت رفتار .....
۵۶	والدین باید با خود مهربان باشند .....
۵۶	ضرورت همکاری والدین با مدرس .....
۵۷	والدین تصمیم‌گیرندگان اصلی هستند .....
۵۹	نکات ضروری در موقیت داش آموزان با اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی .....
۶۷	مدیریت کلاس و اقدامات انضباطی مثبت .....
۶۹	پیشایندها یا آغازگرهای متداول برای بدرفتاری .....
۷۱	اهداف یا کارکردهای عمده رفتار داش آموزان .....
۷۱	رهنمودهایی برای مدیریت کلاس .....
۷۴	آموزش کارهای روزمره و روال کلاس .....
۷۷	دوره‌های مرحله انتقال و گذار در کلاس .....
۷۸	حرکت و جایگاه آموزگار .....
۷۹	سازمان‌دهی مکانی محیط برای افزایش مدیریت و تولید .....
۸۰	تدابیر مفید در مدیریت نیازهای دانش آموزان .....
۸۲	امتیازات و پاداش فعالیت برای داش آموزان .....
۸۴	سیستم‌های مدیریت رفتار (گروهی) کلاسی .....
۸۸	رسیدگی به بدرفتاری داش آموز .....
۹۱	پیامدهای تصحیح‌کننده احتمالی .....
۹۴	بحث در مورد رفتار و راه‌های بهبود آن .....
۹۵	خواب و آیین‌های خواب کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی .....

فصل ۶: راهنمای آموزگاران، مشاوران و والدین: روش‌های اصلاح و سازمان‌دهی رفتار و تحصیل

۹۷	الف) تکنیک‌ها .....
۹۷	قرارداد .....

۹۹	برنامه‌های پته‌ای یا اقتصاد پته‌ای
۹۹	هزینه پاسخ (جریمه)
۱۰۳	خودناظارتی
۱۰۳	پاداش‌ها
۱۰۴	تدایری برای کمک به آرام کردن و اجتناب از تشدید مشکلات
۱۱۰	(ب) ارزیابی رفتار کارکردی چیست؟
۱۱۳	(ج) برنامه مداخله رفتاری چیست؟
۱۱۵	آموزش مهارت‌های اجتماعی از طریق یادگیری مشارکتی
۱۱۸	طرح درس مهارت اجتماعی
۱۲۲	سازمان‌دهی، مدیریت زمان و مهارت‌های مطالعه
۱۲۵	رهنمونه‌های لازم درباره لوازم و وسائل کلاس
۱۲۷	استفاده از اشاره‌های دیداری و استفاده راهبردی از رنگ‌ها
۱۲۸	تدایری سازمان یافته‌تر
۱۳۱	آگاهی از زمان
۱۳۲	برگه‌های تکلیف، تقویم‌ها، گزارش روزانه و برنامه روزانه دانش‌آموز
۱۳۴	برنامه‌های کلاسی
۱۳۵	پروژه‌های بلندمدت
۱۳۷	پیشنهادهایی برای مدیریت بهتر زمان
۱۴۰	ابزار مدیریت زمان
۱۴۱	راهنمای تکلیف برای والدین
۱۴۴	راهنمای تکلیف برای آموزگاران
۱۴۸	(د) مهارت‌های مطالعه و راهبردهای یادگیری
۱۴۸	راهبردهای یادگیری
۱۴۸	راهبردهای فراشناختی
۱۵۲	دفترچه‌های خواندن
۱۵۲	بلند فکر کردن
۱۵۳	راهبرد شناختی یادگیری
۱۵۴	راهبرد آر. ای. بی
۱۵۴	راهبرد اس. کیو. تری. آر.
۱۵۵	پس‌ختام
۱۵۵	راهبرد آر. سی. آر. سی.
۱۵۷	راهبرد پارس
۱۵۷	راهبرد اسکورر
۱۵۸	راهبرد استوپ

پیش‌گفتار

اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی یکی از متداول‌ترین اختلال‌های رشدی است که برای بسیاری از کودکان، نوجوانان، بزرگسالان، و نیز مدارس، خانواده‌ها و جامعه مشکلات متعددی به وجود می‌آورد. این مشکلات و چالش‌ها، جنبه‌های گوناگونی دارند. از یک سو، شناسایی، تشخیص و ارزیابی این اختلال پیچیده است و از سوی دیگر، درمان آن بسیار سخت، و گاه ناممکن است.

در این میان، تجربه مژقهان در کار با کودکان با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی حکایت از آن دارد که درمانگران، مشاوران، معلمان و بهویژه والدین، خود را الزاماً مقید به تشخیص قطعی نکنند. در بسیاری موارد این قطعیت امکان پذیر نیست. رویکردهای متعددی برای درمان این اختلال امکان پذیر است. نخست، به یاد داشته باشید که منظور از درمان، همانا «مدیریت» است. این اختلال را می‌توان به دیابت تشبيه کرد. همان‌گونه که دیابت درمان ندارد، ولی می‌توان آن را با اصلاح و مدیریت سبک زندگی کنترل و درمان کرد. اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی نیز با اصلاح سبک زندگی، اصلاح روش‌های تربیتی، آموزشی، و البته در صورت لزوم، دارو درمانی، قابل مدیریت است.

اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی آخر دنیا نیست! اصلاح نگرش والدین و معلمان اقدامی بسیار مهم برای مدیریت و افزایش کیفیت زندگی است. برای این منظور، شناخت ماهیت آن، علت شناسی، عوامل زمینه‌ساز، تشدیدکننده و نیز راه‌های کنار آمدن و مدیریت آن بسیار مهم است. لازمه زندگی با اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی آن است که همه افراد درگیر با آن از سواد و دانش کافی و روزافزون در خصوص آن برخوردار باشند. نگرش «شجاعت ناکامل بودن»، زندگی را برای همه آسان‌تر می‌کند. هیچ‌کس کامل نیست و هر انسانی مطابق با توانمندی‌ها و شرایطش به سمت تعالی و رشد حرکت می‌کند.